

1. [Reflex.cz](https://reflex.cz)
2. [Komentáře](#)
3. Vladimír Pikora: Důchodová bomba v Česku tiká a OECD radí

KOMENTÁŘE

Vladimír Pikora: Důchodová bomba v Česku tiká a OECD radí

Vladimír Pikora 19. července 2018 • 16:30



Ilustrační snímek

• foto:

Profimedia.cz

Jsme poněkud samorostlý národ. Asi proto, že jsme malí, máme nápadně často pocit, že když nám někdo ze světa něco radí, je určitě chytřejší než my, a ví tedy lépe než my, co my sami potřebujeme. Takže když se tento týden ozvala Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), že bychom měli udělat reformy, média se na její doporučení vrhla, jako kdyby OECD snad říkala něco nového, co domácí ekonomové léta nedoporučují.

V realitě ale neřekla OECD nic převratného. Všechno už je tisíckrát omleté domácími ekonomy. Ale aspoň díky OECD média opustila zbytečná témata o tom, jak bába pokousala jezevčíka, a věnovala se podstatným věcem.

Důchodová reforma je téma ohromné. Podle mě je větší oříšek než globální oteplování: Zatímco klimatické změny politici údajně „umějí řešit“ a přijdou s limity na

to či ono, které nakonec zaplatí průmysl a spotřebitel, u důchodové reformy jsou politici bezzubí. Všechna řešení jsou totiž krajně nepopulární. Není to přitom jen české téma, je to globální problém.

Léta se ví, že v mnoha zemích populace stárne, ale nedělá se nic. Existují odhady Světového ekonomického fóra, že v roce 2050 bude důchodcům na planetě chybět k důstojnému stáří 400 biliónů dolarů. Časovaná bomba bouchne v Číně. Tam bude v roce 2050 1,4 miliardy lidí a z toho 600 miliónů důchodců.

OECD doporučuje ČR, že by měla zrušit horní věkovou hranici pro odchod do důchodu a navázat důchod na očekávanou délku života. Tím krásně zaobaleně říká to, co se čeští politici neodvážejí vyslovit. Do důchodu se bude chodit ve vyšším věku! Uznejte sami, takhle napřímo to zní hrozně. OECD má ale zkušené zaměstnance PR oddělení.

Světové ekonomické fórum varuje, že se bude časem chodit do důchodu v 80 letech. Dává to smysl. Populace rychle stárne. Lidé nemají dost dětí a všichni chtějí vysoké důchody. Je to jednoduchá matematika. Socialisté a komunisté ale argumentují, že řada lidí přece nebude schopna v takovém věku pracovat. Na to hodně voličů slyší. Prý to prostě nejde! Já si naopak myslím, že až dojdou peníze, najednou to půjde, protože bude muset. Nemá smysl si tu lhát.

Další možností je, že se důchody výrazně sníží. Pak budou ufinancovatelné. To ale také nikdo nechce slyšet. Důchodce přece nemá být žebrák. Socialista proto už křičí, že na důchody bude vždy, a hlupák mu věří, a ještě ho volí.

Samozřejmě že bez snižování důchodů relativně k průměrným výdělkům to nepůjde a prozíraví už spoří. Problémem je, že mzdy v ČR jsou tak mrzké, že většina lidí nebude schopna moc naspořit, a proto ani různé navrhované fondy pro tyto lidi nic neřeší. Povinné fondové spoření je zajímavé řešení jen pro firmy fondy prodávající. Proto byly všechny dosavadní snahy o důchodovou reformu směšné.

Další možností jsou vyšší odvody na důchody nebo speciální důchodová daň. To je také nepopulární, ale na rozdíl od předchozích řešení realizovatelné. Vzhledem k tomu, že zde máme a nejspíš vždy budeme mít průběžný systém, kdy důchody současným důchodcům platí aktivní pracující a současným aktivním lidem budou důchody platit dnešní děti, budou klíčem k řešení dětí.

Logicky ten, kdo má děti, se ptá, proč by jeho děti neměly platit důchod jemu, ale také řadě dalších lidí, kteří děti nemají. Logické je, aby děti platily důchod svým

rodičům. A aby ten, kdo děti nemá, si na důchod spořil vyšší daní. To se pochopitelně nelíbí bezdětným. Z navrhovaných řešení je to ale nejschůdnější.

Další uvažované „řešení“ jsou migranti. Ti by hypoteticky mohli nahradit děti, zachránit naše vymírání, a ještě platit důchody nynějším důchodcům. Má to ale jeden zásadní háček. K tomu by bylo potřeba, aby migranti dost vydělávali. Zkušenost s nimi je však taková, že i řadu let po příchodu do hostitelské země žijí z dávek a místo toho, aby ekonomice pomáhali, zatěžují ji. Migranti důchodovou reformou nejsou.

Takže hlavním přínosem zprávy OECD je, že říká politikům, že politici nesmějí říkat voličům, že se zvýší věk do důchodu, nýbrž musí to zaobalit do jiných slov. Je to totéž, ale volič to zaobaleně dá.

Další dobrou radou OECD je, že doporučuje změny daní. Ano, už zase, jako by se u nás neměnily daně každý rok. Tentokrát však říká věci, které chtějí lidé slyšet. Prý máme daně snížit. OECD upozorňuje, že daňové břemeno ČR je 6. nejvyšší mezi 35 členskými státy OECD. O.K., a jak potom udrží deficit veřejných financí na uzdě?

Při dosavadních výdajích je nesmyslné snižovat daně. Podle mě by se daně měnit neměly, měly by se snížit státní výdaje, a až se sníží státní dluh, tak snížit i daně. Když se podívám na zadlužení ČR a zemí OECD, domnívám se, že tady by mohla ČR radit OECD, a nikoli obráceně.

S tím souvisí další chytrá rada. Zavedení ekologických daní, zejména z emisí uhlíku, je podle OECD důležité pro podporu zelených technologií. To jsou podle mě jen lobbistické kecy. Všichni chceme mít čistší ovzduší, ale zatím jsou technologie tak nové, že vlastně nevíme, které jsou opravdu zelené. Nyní se třeba globálně hojně podporují elektrická auta, jejichž výroba ovšem vůbec není ekologická, a možná se časem ukáže, že to je slepá ulička, protože zelená jsou auta na vodík. Bojím se, že zelené daně nadělají v ekonomice z většího nadhledu víc škody než užítku, protože podpoří špatné technologie.

OECD také varuje před situací na trhu práce. Prý pomůže zvyšování kvalifikace pracovníků nebo jejich rekvalifikace. To už se děje a funguje to. Problémem je, že trh práce si nyní nežadá vzdělané zaměstnance. Trh si žádá lidi bez vzdělání. Největší poptávka je po hlídačích, vrátných, řidičích a podobně. To je vidět třeba v tom, že je poptávka po pomocných kuchařích, ale nikoli šéfkuchařích. To ve své nahotě ukazuje, v jakou primitivní montovnu jsme se změnili. Tady je jediným řešením počkat, až se ekonomika přestane přehřívát. Myšlenka na dovoz imigrantů jako pracovní síly je naivní. Co s nimi, až přijde krize? A ta přijde!

OECD dál upozornila na alarmující stav trhu nemovitostí. Ty podle ní zdražily v ČR nejvíc z celé EU. To je ovšem jen důsledek intervencí ČNB a rekordně levných hypoték. Každý Ital si mohl zaspekulovat, že až ČNB ukončí intervence, on vydělá, a ještě si počká, až se české ceny přiblíží západním. OECD proto varuje, že by měl přijít výraznější růst úrokových sazeb. Ano, nejspíš už počátkem srpna ČNB opět zvýší své úrokové sazby.

Sečteno a podtrženo, OECD dobře upozorňuje na rizika, o nichž víme. A nabízí řešení, která moc nepomohou.